

DOPORUČENE

Obec Rohovce

K rukám: Zoltán László, starosta

Obecný úrad

Rohovce 164

930 30

V Rohovciach, dňa 03.01.2019

Vec: Informácia o novom zákone a opätovná žiadosť o urýchlené zriadenie základnej školy

Vážený pán starosta,

dovoľte nám úvodom zablahoželať Vám k Vášmu úspechu vo voľbách a ujatiu sa vedenia našej obce. Veríme a dúfame, že sa nám v obci pod Vaším vedením podarí riešiť akútne problémy jej obyvateľov.

Ako Vám je určite známe, naše občianske združenie sa dlhodobo snaží o zriadenie školy s vyučovacím jazykom slovenským v našej obci, nakoľko o takúto školu je nielen reálny záujem, ale aj potreba. Na základe toho naše združenie združuje a zastupuje rodičov, ktorí majú záujem umiestniť deti do takejto školy.

Predchádzajúce vedenie obce a jeho obecné zastupiteľstvo dňa 29.5.2018 odmietlo zriadiť takúto školu s tým, že touto otázkou sa bude obec zaoberať opätovne po voľbách, t.j. v súčasnom období. Nakoľko ste sa Vy aj noví obecní poslanci nedávno ujali svojich funkcií, obraciame sa na Vás a na obec opätovne so žiadosťou o urýchlené zriadenie takejto školy.

Súčasne Vám dávame do pozornosti, že Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa 04.12.2019 novelu zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, ktorá bola pod číslom 365/2018 Z.z. publikovaná v zbierke zákonov s tým, že účinnosť nadobúda k 1.1.2019.¹

Tento nový zákon ustanovuje obciam povinnosť postupovať dôsledne pri určovaní a dohadovaní školských obvodov tak, aby tieto pokryli reálne potreby a tiež aby umožnili riadnu dostupnosť vzdelania aj v štátnom jazyku.

Podľa nového znenia § 8 ods. 1 pritom platí:

„Obec pri určení školského obvodu základnej školy zohľadní najmä:

¹ Zákon č. 365/2018 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- a) kapacitu školských budov vo vlastníctve obce alebo v jej prenájme, v ktorých sa uskutočňuje vzdelávanie a kapacitu iných budov vo vlastníctve obce alebo v jej prenájme, ktoré sú svojim funkčným usporiadaním vhodné na vzdelávanie,
b) dostupnosť a možnosti dopravnej obslužnosti územia obce, pre ktoré obec má určiť školský obvod,
c) primeranú vzdialenosť dochádzky žiaka do školy, ktorá neohrozí plnenie povinnej školskej dochádzky žiakov,
d) záujem obyvateľov obce s trvalým bydliskom v obci o vzdelávanie v štátnom jazyku a v jazyku národnostných menšín na území obce.“

Zákon v odseku 2 ďalej predpokladá, že obce môžu zriadiť spoločný školský obvod, pričom sa musia zohľadniť rovnaké skutočnosti a územím obce sa v tomto prípade rozumie aj územie susedných obcí. Ochotu participovať pri zriaďovaní takéhoto spoločného školského obvodu deklarovali aj starostovia obcí Trnávka, Macov a Batná na Ostrove. Tieto listy citoval starosta obce Rohovce na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 29.5.2018.

Podľa prechodných ustanovení § 39hc zákona potom platí: „Obce prispôbia školské obvody základných škôl určené podľa doterajších predpisov tak, aby od školského roka 2019/2020 zohľadňovali skutočnosti uvedené v § 8 ods. 1 v znení účinnom od 1. januára 2019.“

Dovoľujeme si preto upriamiť pozornosť obce na túto novú právnu úpravu ako aj zákonnú povinnosť obcí prispôbiť školské obvody stanoveným kritériám, ktoré je potrebné naplniť už k nasledujúcemu školskému roku, t.j. z praktického hľadiska do konca augusta 2019.

Súčasný školský obvod z našej obce (ani okolitých obcí) zriadený pre vyučovanie v slovenskom jazyku pre školu v Gabčíkove tieto zákonné požiadavky celkom zjavne nespĺňa.

Pokiaľ ide o kritériá možnosti dopravnej obslužnosti územia a primeranosť vzdialenosti dochádzky žiaka do školy, dávame Vám do pozornosti cestovný poriadok SAD z ktorého vyplýva, že vzdialenosť dopravy do Gabčíkova predstavuje vyše 30 km a približne 45 minút:

Zastávka	Prich.	Odch.	Pozn.	Km
Šamorín, aut.st.	6:39	7:27	5	0
Rohovce, rázc.Kyselica(1.0)	6:54	-	X 11	
Rohovce, pošta	6:56	-	12	
Trnávka, č.d.75	6:59	-	15	
Trnávka, Jednota	7:00	-	15	
Macov, č.d.149	7:03	-	17	
Macov, Jednota	7:04	-	18	
Blatná na Ostrove, č.d.208	7:06	-	20	
Blatná na Ostrove, OcÚ	7:07	-	20	
Horný Bar, Šuliany	7:13	-	26	
Horný Bar, PD	7:15	-	27	
Horný Bar, Jednota	7:16	-	27	
Trstená na Ostrove	7:21	-	32	
Jurov, host.Jednota	7:24	-	34	
Jurov, ZS	7:25	-	34	
Baka, rázc.	7:29	-	37	
Baka, križ	7:31	-	38	
Gabčíkovo, Nová osada	7:35	-	41	
Gabčíkovo, kostol	7:37	-	42	
Gabčíkovo, Dom služieb	7:39	-	43	

Veríme, že aj bez potreby osobitného zohľadnenia novej úpravy § 29 ods. 16 písm. c) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktorý za zníženú dostupnosť vzdelania považuje okruh nad 6 km,² uznáte, že ide o vzdialenosť a dopravné spojenie, ktoré je pre malých žiakov neprimerané a nerealizovateľné a že by ste rovnako nechceli aby Vaše šesťročné dieťa dochádzalo takto do základnej školy.

Pokiaľ ide o kritérium záujmu obyvateľov o vzdelávanie v štátnom jazyku, dávame Vám opätovne do pozornosti, že záujem doteraz – a to bez realizácie formálneho prieskumu s celoplošným oslovením obyvateľov – prejavilo 14 detí resp. ich rodičov, a to len pre prvý ročník základnej školy (neformálny prieskum). Podotýkame pritom, že ide o deti z obcí spadajúcich do rovnakého školského obvodu aký je v súčasnosti zriadený pre základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským v našej obci. Okrem toho, záujem už deklarovali aj rodičia z obce Holice, ktorých deti by mohli stavy v základnej škole ešte navýšiť. Len na základe krátkeho jednodňového internetového prieskumu prejavilo záujem o návštevu školy v Rohovciach 23 detí (pre rôzne ročníky).³ Taktiež podotýkame, že pokiaľ sa základná škola zriaďuje pre obvod viacerých obcí, zákonné kritériá sa sledujú a vyhodnocujú vo vzťahu k celému sledovanému územiu. Kritérium záujmu je preto rovnako naplnené.

Ohľadom dopravnej dostupnosti, ktorá je zákonným kritériom pre určovanie školských obvodov poukazujeme súčasne na to, že naša obec má vybudovanú dostatočnú dostupnosť s ohľadom na to, že v minulosti išlo o strediskovú obec, pričom dopravné spojenie je doteraz, aj s ohľadom na existenciu základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským a dochádzanie do nej, smerované práve do našej obce z okolitých obcí.

² „Zriaďovateľ základnej školy môže určiť v osobitných prípadoch aj nižší počet žiakov v triede, ako je počet žiakov uvedený v odsekoch 8 a 15. Za osobitný prípad sa považuje vzdelávanie žiakov v štátnom jazyku, ak v okruhu 6 kilometrov od miesta trvalého pobytu žiaka nie je žiadna iná základná škola, v ktorej sa výchova a vzdelávanie uskutočňuje v štátnom jazyku“.

³

Vyhodnotenie

ankety:

A	B	C	D	E
Časová pečiatka	Ste za otvorenie slovenskej školy v Rohovciach?	Ak by sa otvorila v obci Rohovce slovenská škola, prihlásili by ste do tejto školy Vaše dieťa/deti?	Uveďte počet detí, ktoré by túto školu navštevovali	Uveďte obec, z ktorej by sa uskutočňovalo dochádzanie do školy
2.7.2018 14:08:06	ÁNO	ÁNO	1	Holice
2.7.2018 14:10:44	ÁNO	ÁNO	1	Holice
2.7.2018 14:25:57	ÁNO	ÁNO	1	Holice
2.7.2018 14:30:12	ÁNO	ÁNO	1	Holice
2.7.2018 14:32:55	ÁNO	ÁNO	2	Holice
2.7.2018 14:34:04	ÁNO	ÁNO	1	Holice
2.7.2018 14:40:14	ÁNO	ÁNO	1	Holice na Ostrove
2.7.2018 14:55:16	ÁNO	ÁNO	1	Holice
2.7.2018 15:23:44	ÁNO	ÁNO	1	Holice
2.7.2018 15:33:51	ÁNO	ÁNO	2	Holice
2.7.2018 15:37:05	ÁNO	ÁNO	2	2
2.7.2018 15:37:51	ÁNO	ÁNO	2	Holice
2.7.2018 15:39:32	ÁNO	ÁNO	1	Holice
2.7.2018 15:42:04	ÁNO	ÁNO	2	Holice
2.7.2018 16:16:46	ÁNO	ÁNO	2	Holice
2.7.2018 20:37:18	ÁNO	ÁNO	1	Holice
2.7.2018 22:06:05	ÁNO	ÁNO	1	Holice

Z uvedeného máme za preukázané, že existuje objektívna a dostatočná potreba, ako aj reálna nevyhnutnosť a zákonná požiadavka zriadiť slovenskú školu v našej obci.

Pre úplnosť doplníme ešte informáciu o počtoch žiakov z dotknutých susedných obcí (z rovnakého územia ktoré je školským obvodom pre základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským, t.j. ešte bez už spomenutej obce Holice), ktorí navštevujú v súčasnosti slovenskú základnú školu v Šamoríne. Podľa dostupných údajov, v školskom roku 2017/2018 navštevovalo školu v Šamoríne až 109 žiakov z týchto obcí, pričom na prvý ročník pripadlo 16 žiakov. Po zrušení spoločného školského obvodu s mestom Šamorín je možné dôvodne predpokladať, že prísun týchto žiakov by smeroval prednostne práve do základnej školy v Rohovciach, pokiaľ bude zriadená. Takáto škola má preto nielen predpoklady na to, aby bola riadne vyťažená. Prehľad aktuálneho počtu žiakov slovenskej školy v Šamoríne v členení podľa jednotlivých už vyššie uvedených obcí pripájame:

školský rok 2017/2018								
ZŠ M. Bela	Báč	Blatná na Ostrove	Horný Bar	Kyselica	Macov	Rohovce	Trnávka	spolu 1.ročník
1. ročník	3	1	3	1	2	2	4	16
spolu v ročníkoch 1.-9.	13	19	8	4	19	26	20	109

Okrem už uvedeného dávame do pozornosti skutočnosť, že pri zriaďovaní školských obvodov je potrebné prihliadať aj na kapacity školských objektov resp. aj iných budov vo vlastníctve obce. Nakoľko základnú školu v našej obci navštevovalo v minulosti niekoľko násobne viac detí ako je tomu teraz⁴, je preukázané, že súčasná škola má dostatočné kapacity na vytvorenie aj slovenských tried.

V budove školy je tak jednoduchými úpravami možné vytvoriť dostatočný počet tried a deti vzdelávané v slovenskom jazyku by mohli zdieľať aj ostatnú infraštruktúru školy a školského areálu tak, aby sa budova a areál využívali efektívne a hospodárne. V prípade potreby by v budúcnosti bolo možné rozšíriť aj priestory súčasnej budovy napr. pripojením tzv. kontajnerových modulov z ktorých je možné vytvoriť vhodné priestory na výučbu tak, že budú zabezpečené učebne pre dve plne organizované ZŠ (čiže 2 x 1.-9. ročník). Podotýkame pritom, že ochotu prejavil a pomoc pri zriaďovaní slovenskej školy prisľúbil aj predseda vlády aj ministerstvo školstva, ktoré potvrdilo že je pripravené podporiť zriadenie školy urýchlením schvaľovacích postupov tak, aby škola mohla byť k 1.9.2019 otvorená. Pre otvorenie školy tak sú vytvorené ideálne podmienky.

Vytvorenie slovenskej školy v jednej budove s maďarskou školou by okrem socializačného prínosu pre deti a ich rodičov malo nespornú výhodu aj v tom, že v súčasnosti je prevádzka základnej školy s ohľadom na nevyťaženosť jej kapacít (navštevuje ju len 91 žiakov) stratová a obec musí jej prevádzku zbytočne dotovať niekoľkými desiatkami tisíc eur ročne. Pritom táto suma by mohla byť markantne znížená resp. odbúraná otvorením školy a tried aj s vyučovacím jazykom slovenským. Máme preto za to, že obec aj jeho orgány by mali postupovať aj hospodárne, aby tak neporušovali svoje povinnosti pri správe majetku obce.

⁴ Rôzne zdroje uvádzajú rôzne počty, od približne 360 do 400.

V prvom rade Váš však prosíme vnímať žiadosť o zriadenie základnej školy z ľudského hľadiska a z hľadiska reálnej potreby rodín a malých žiakov mať dostupné vzdelanie v rozumnej vzdialenosti a za podobných podmienok ako je dostupné vzdelanie v maďarskom jazyku. Nejde len o realizáciu základných práv detí a rodičov a povinnosť obce postupovať voči nim nediskriminačne, ale najmä o riešenie praktických problémov a uľahčenie života obyvateľom a ich deťom, ktorým veríme že budete mať záujem byť nápomocní. Potrebu riešenia týchto problémov opakovane potvrdzovala popri iných aj Komisárka pre deti.

S ohľadom na vyššie uvedené si Vás dovoľujeme požiadať o bezodkladné prehodnotenie doterajšieho postoja obce, zváženie nových zákonných kritérií a povinností účinných od 01.01.2019 a zriadenie základnej školy s vyučovacím jazykom slovenským tak, aby mohla svoju činnosť riadne začať už od 01.09.2018. S ohľadom na krátkosť času si Vás dovoľujeme požiadať o prednostné a bezodkladné riešenie tohto problému.

V prípade potreby akejkol'vek súčinnosti sa na nás neváhajte prosím obrátiť, sme Vám kedykoľvek a plne k dispozícii. Podrobnejšie informácie, ako aj linky na médiá obsahujúce podrobnejší prehľad vývoja tejto veci, nájdete na našej internetovej stránke uvedenej v záhlaví.

Za skoré vybavenie, s ohľadom na akútnosť záležitosti, Vám vopred ďakujeme.

S pozdravom,

Erika Krišková
prezidentka
Iniciatíva BKZ, o.z.

Mgr. Lenka Žárová
člen
Iniciatíva BKZ, o.z.

Slávka Brontvajová
člen
Iniciatíva BKZ, o.z.

Prílohy:

1. Tlačová správa Komisárky pre deti, zdroj: <https://komisarpredeti.sk/triedy-s-vyučovacim-jazykom-slovenskym-v-narodnostne-zmiesanych-uzemiach/>
2. List Komisárky pre deti z 9. apríla 2018 adresovaný Ministerke školstva SR, č. z.: KPD-10/NET-BA-2018-161
3. Prehľad počtov žiakov navštevujúcich aktuálnu budovy ZŠ v Rohovciach. – zdroj pamätná brožúra vydaná k 115 výročiu základnej školy v Rohovciach. Informácie o ZŠ uverejnené na web-stránke obce Rohovce.
4. Oznámenia rodičov detí z dotknutých obcí so záujmom o nástup do 1. ročníka 2019/2020
5. Prehľad jednodennej online ankety v obci Holicie o záujme nastúpiť do školy v Rohovciach